

PREZYDENT MIASTA SZCZECIN
Pl. Armii Krajowej 1
70-456 SZCZECIN

Szczecin, dnia 17.06.2024 r.

DECYZJA nr WZKiOL-IV.5310.4.23.2024.KB

Na podstawie art. 14 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1389) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572), po rozpatrzeniu zawiadomienia o zamiarze zorganizowania zgromadzenia, wniesionego w dniu 7 czerwca 2024 r. przez Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych

ZAKAZUJE

Zachodniopomorskiemu Stowarzyszeniu Przewoźników Drogowych z siedzibą w Szczecinie (71-001) przy ul. Południowej 15, organizowania zgromadzenia planowanego w dniu 22 czerwca 2024 r., w godzinach od 7.00 do 15.00, na Autostradzie A6, węzeł drogowy „Dąbie”.

UZASADNIENIE

W dniu 7 czerwca 2024 r. Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych zawiadomiło Prezydenta Miasta Szczecin o zamiarze zorganizowania zgromadzenia publicznego powodującego utrudnienia w ruchu drogowym na autostradzie A6, węzeł drogowy „Dąbie”, przewidywanego na okres dwóch miesięcy, począwszy od godziny 7.00 dnia 22 czerwca 2024 r. Organizator planował udział w zgromadzeniu 50 osób oraz wjazd ciągników siodłowych, częściowo z naczepami i zajęcie po jednym pasie jezdni na autostradzie A6 wraz z pasami włączającymi ruch w obu kierunkach Płn. i Płd., a także zajęcie po jednym pasie wiaduktu przebiegającego ul. Tczewską w obu kierunkach (Dąbie, Wielgowo). Celem zgromadzenia miało być „zasygnalizowanie braku rozwiązań bieżących problemów przewoźników drogowych”.

W dniu 12 czerwca 2024 r. organ gminy zorganizował spotkanie organizatora zgromadzenia z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Straży Miejskiej Szczecin, Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie oraz pracownikami Urzędu Miasta Szczecin. W trakcie spotkania przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad wyrazili negatywne stanowisko co do odbycia zgromadzenia we wskazanym w zgłoszeniu miejscu i czasie. W dniu 13 czerwca 2024 r. organizator dokonał zmiany wniosku poprzez wskazanie nowych ram czasowych trwania zgromadzenia, tj. w dniu 22 czerwca 2024 r. w godzinach 7.00 – 15.00.

Organ gminy, po przeanalizowaniu całokształtu okoliczności i dowodów zgromadzonych w sprawie, stwierdza co następuje.

W świetle przepisu art. 57 Konstytucji każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Ograniczenia tej wolności może przewidywać tylko ustawa, jednakże można je wprowadzić tylko wtedy, gdy są konieczne

w demokratycznym państwie dla ochrony wskazanych wartości, a mianowicie: bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego, ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, wolności i praw innych osób.

Zgodnie z art. 3 ustawy Prawo o zgromadzeniach, zgromadzeniem jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych.

Wolność zgromadzeń podlega ograniczeniom wynikającym z art. 14 ustawy Prawo o zgromadzeniach, który stanowi, że organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli:

- 1) jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne;
- 2) jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13;
- 3) zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26a.

Zawiadomienie o zamiarze zorganizowania zgromadzenia zostało złożone z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 oraz spełnia wymogi, o których mowa w art. 10 ustawy Prawo o zgromadzeniach.

W ocenie organu odbycie zgromadzenia narusza zasady organizowania zgromadzeń, przepisy karne i może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, tak jego uczestników, jak i innych użytkowników dróg i mieszkańców regionu.

Organizator zgromadzenia zaplanował odbycie zgromadzenia w dniu 22 czerwca 2024 r. (pierwszy dzień wakacji szkolnych) w godzinach od 7.00 do 15.00 poprzez zajęcie po jednym pasie jezdni na autostradzie A6 w obrębie węzła „Dąbie” wraz z pasami włączającymi ruch w obu kierunkach Płn. i Płd., a także zajęcie po jednym pasie wiaduktu przebiegającego ul. Tczewską w obu kierunkach (Dąbie, Wielgowo), na odcinku ok. 1 kilometra, przez ciągniki siodłowe.

Podkreślenia wymaga więc, że zgromadzenie jest jednoczesnym i tymczasowym zgrupowaniem osób w związku z określoną sprawą o charakterze publicznym, odbywającym się w przestrzeni publicznej lub prywatnej, dostępną dla nieograniczonego kręgu adresatów. Konstytucyjne pojęcie zgromadzenia odnosi się do zebrań służących celom komunikacji społecznej i obejmuje co do zasady dwa rodzaje zebrań: zebrania w celu wspólnego wyrażenia stanowiska (wiece, manifestacje, pochody) oraz zebrania w celu wspólnych obrad (takie jak kongresy polityczne, zebrania członków stowarzyszenia, publiczne dyskusje panelowe czy konferencje naukowe) (zob. P. Suski, *Zgromadzenia...*, s. 54). Za zgromadzenie uznaje się więc zgrupowanie osób, a nie pojazdów czy jakichkolwiek innych urządzeń umieszczanych w pasie drogowym, które w istocie nie służą odbyciu zgromadzenia, tylko mają na celu utrudnienie ruchu innym użytkownikom dróg.

Jedną z przesłanek ograniczenia wolności zgromadzeń jest ochrona wolności i praw innych osób. Wolność zgromadzeń organizowanych na drogach publicznych może pozostawać w kolizji z wolnością poruszania się. Wolność poruszania się jest jednym z podstawowych praw osobistych jednostki. Dla realizacji tej wolności niezbędne jest stworzenie i utrzymywanie w odpowiednim stanie systemu dróg publicznych, po których każdy może poruszać się w sposób wolny od utrudnień. Do obowiązków ustawodawcy należy stworzenie rozwiązań

prawnych, które umożliwią urzeczywistnienie obu kolidujących ze sobą wolności w najszerszym możliwym zakresie.

Zasady korzystania z dróg publicznych zostały określone w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z jej przepisami autostrada jest drogą o ograniczonej dostępności, przeznaczoną do szybkiego przemieszczania się wyłącznie pojazdów samochodowych (obowiązuje zakaz poruszania się pieszo, pojazdami wolnobieżnymi i zaprzęgowymi oraz rowerami). Autostrady i drogi ekspresowe, mają zapewniać płynny ruch samochodów, dlatego obowiązuje na nich zakaz zatrzymywania się poza wyznaczonymi miejscami (art. 49 ust. 3 Prawa o ruchu drogowym).

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że konstytucyjne gwarancje realizacji i ochrony prawa do zgromadzeń dotyczą zgromadzeń o charakterze pokojowym, odbywających się na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób. Wobec powyższego nie każde zgrupowanie obywateli będzie uznawane za zgromadzenie.

Planowane przez organizatora zgromadzenia zajęcie po jednym pasie jezdni na autostradzie w obu kierunkach, nawet z zamiarem zmanifestowania swojego stanowiska w sprawach publicznych, nie spełnia kryterium otwartości rozumianego jako możliwość wzięcia udziału w zgromadzeniu nieoznaczonych imiennie osób, które mogą się swobodnie do niego dołączać bądź odłączać oraz wzajemnie i bezpośrednio się ze sobą komunikować. Za przeszkody dla wskazanej komunikacji można uznać zarówno fakt odbywania się ruchu pojazdów na pozostałych pasach jezdni, jak i fakt przebywania poszczególnych uczestników zgromadzenia we wnętrzu pojazdów. Planowane zgromadzenie nie spełnia również kryterium otwartości rozumianego jako przestrzeń dostępna dla nieokreślonych imiennie osób, w sytuacji gdy na autostradzie nie mogą przebywać i nie mogą przemieszczać się po niej piesi.

W tym kontekście aktualność zachowują rozważania Trybunału Konstytucyjnego zawarte w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 stycznia 2006 r., sygn. akt K 21/05 (OTK-A 2006, nr 1, poz. 4), które wskazują, że z pewnością nie jest zgromadzeniem w znaczeniu użytym przez Konstytucję i ustawę Prawo o zgromadzeniach wspólne działanie jednostek utrudniające korzystanie z dróg publicznych jako instrument realizacji innych celów (np. blokada dróg).

Odbycie zgromadzenia zgodnie z zawiadomieniem musiałoby w istocie doprowadzić do częściowego zamknięcia drogi (węzłów autostradowych sąsiadujących z węzłem „Dąbie”), gdyż obowiązkiem władzy publicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa jego uczestnikom, a przebywanie grupy osób w pasie drogowym i jednocześnie odbywanie się ruchu pojazdów, stanowi zagrożenie dla ich życia i zdrowia.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż z uwagi na wskazanie w zawiadomieniu jako miejsca odbycia zgromadzenia drogi publicznej o ograniczonej dostępności, jego odbycie naruszy przepisy karne (art. 97 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2023 r. poz. 2119 z późn. zm.) w zw. z art. 49 ust. 3 Prawa o ruchu drogowym).

Dodatkowo wskazać należy, że autostrada A6 stanowi ważną arterię komunikacyjną województwa zachodniopomorskiego. Posiada ona wspólny przebieg z północną częścią drogi ekspresowej S3 pomiędzy węzłami Rzęśnia i Klucz. Droga S3 natomiast prowadzi południkowo od granicy z Czechami do Świnoujścia (po jej ukończeniu) oraz jest jedyną drogą tej kategorii w województwie zachodniopomorskim, pozwalającą na dotarcie z południowej (połączona przez autostradę A4) i centralnej (połączona przez autostradę A2) części Polski do miejscowości nadmorskich znajdujących się w regionie. Powyższa okoliczność powoduje, że cechuje się ona dużym natężeniem ruchu, zwłaszcza w okresie od maja do września, kiedy wzrasta ono kilkukrotnie. Kumulacja ruchu osobowego z kierunku południowego zazwyczaj ma miejsce od wczesnych godzin porannych w soboty, zaś z kierunku północnego w niedziele.

Z doświadczenia życiowego wynika, że w okresie natężonego ruchu, nawet gdy nie doszło do żadnych zdarzeń drogowych, na przedmiotowej drodze występują znaczne utrudnienia w przemieszczaniu pojazdów, a więc jakiegokolwiek ograniczenie ruchu nie pozostanie bez wpływu na jego płynność. Całkowita blokada jednego węzła na autostradzie i zawężenie w jego obrębie ruchu do jednego pasa (nawet bez zamykania wskazanego odcinka drogi), spowoduje znaczne utrudnienia w komunikacji, doprowadzi do wielokilometrowych zatorów drogowych i znacząco pogorszy bezpieczeństwo ruchu drogowego. Odbycie zgromadzenia w zaplanowanym czasie i miejscu będzie prowadziło, z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, do wielogodzinnego paraliżu komunikacyjnego, który dotknie pośrednio miasto Szczecin i cały region. Konieczne bowiem stanie się wyznaczenie objazdów przebiegających przez tereny zabudowane, które ominą powstały zator, a tym samym spotęgują ruch na drogach niższych kategorii, służących obsłudze lokalnych mieszkańców i nie przystosowanych do dużego natężenia ruchu. Z punktu widzenia konieczności zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, utrudnienia spowodowane zgromadzeniem powinny być natomiast jak najbardziej ograniczone w czasie i zasięgu. Organizator zgromadzenia jest bowiem zobowiązany do uwzględnienia wolności i praw innych uczestników życia zbiorowego.

Wielogodzinny paraliż komunikacyjny nie może być postrzegany tylko w kategoriach niedogodności dla podróżujących i mieszkańców, gdyż w świetle wiedzy powszechnej spowoduje to zagrożenie co najmniej dla zdrowia ludzi. Należy bowiem się spodziewać, że w korkach utkną nie tylko samochody osobowe, ale także autokary przewożące dzieci na letni wypoczynek. Uczestnicy ruchu mogą nie być przygotowani na wielogodzinne wydłużenie podróży, które w połączeniu z wysokimi temperaturami mogą realnie wpłynąć na pogorszenie stanu zdrowia osób starszych, chorujących na nadciśnienie lub inne choroby układu krążenia. Dodatkowo, w przypadku wystąpienia awarii pojazdu (nie można pomijać okoliczności coraz większego udziału pojazdów elektrycznych na polskich drogach oraz ich ograniczonego zasięgu) lub zdarzenia drogowego, czas przejazdu służb ratunkowych, karetki, policji, lawet itp. zostanie wydłużony, a tym samym powstające zatory będą się wydłużały.

Wydając niniejszą decyzję organ miał również na uwadze negatywne stanowiska co do odbycia zgromadzenia wyrażone przez Komendę Miejską Policji w Szczecinie oraz Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie. Odwołanie wnosi się bezpośrednio do Sądu Okręgowego w Szczecinie, w terminie 24 godzin od udostępnienia decyzji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o zakazie zgromadzenia.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Mirosław Peczykolan
DYREKTOR
Wydziału Zarządzania Kryzysowego
i Ochrony i Bezpieczeństwa

Otrzymują:

1. Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych
2. Sąd Okręgowy w Szczecinie
3. a/a